

Talousarvion seuranta tammi-heinäkuu 2024

KHALL 09.09.2024 § 271

1805/02.02.02/2024

Valmistelija

Ari Virolainen

Kaupunginvaltuusto on 18.12.2023 § 85 hyväksynyt vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman.

Kaupunginhallituksen 8.1.2024 käyttösuunnitelmia koskevan päätöksen mukaisesti kaupunginhallitukselle ja valtuustolle toimitetaan neljännesvuosittain kaupungin talouden tilanteen yksityiskohtaisempi seuranta, jota täydentää talouden kuukausiraportointi hallitukselle.

Tammikuun-heinäkuun toteuma on neljännesvuosiraportointia tukeva kuukausiraportti. Kesäkuun raportti on käsitelty kaupunginhallituksessa 12.8.2024 § 245. Tulosalueiden toiminnallisten tavoitteiden toteumaa on esitelty syksyn lautakuntakäsittelyjen yhteydessä. Ne tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyyn 23.9.2025 kokoukseen, jolloin ne viedään valtuuston syyskuun kokouksen käsittelyyn. Samaan käsittelyyn lisätään elokuun tulos sen valmistuttua.

Tilikauden alijäämä oli kesäkuun lopussa 1,2 miljoonaa euroa. Heinäkuussa tilitetään merkittävästi kiinteistöveroja ja muut kustannukset ovat normaalia kuukautta pienemmät. Heinäkuun lopun alijäämä on siten aiempaa pienempi eli 0,2 miljoonaa euroa. Elokuussa maksettiin lomarahat, minkä jälkeen alijäämä nousee arvion mukaan kesäkuun tasoa jonkin verran korkeammaksi. Vuoden 2024 talousarvion alijäämä on 1,0 miljoonaa euroa.

Toimintakate on heinäkuun lopussa 2,2 miljoonaa euroa edellistä vuotta huonompi. Toimintakatteen muutoksesta noin miljoona euroa selittää kuntaliitosavutusten poistuminen, mutta ulkoiset toimintakulut ovat nousseet noin 1,4 miljoonaa euroa. Tästä noin 0,5 miljoonaa euroa on henkilöstökulujen nousua. Talousarviossa 2024 koko vuodelle on varauduttu vajaan 1,5 miljoonan euron (noin 5 %) henkilöstökulujen nousuun vuoden 2023 toteumaan verrattuna.

Ulkoiset palvelujen ostot ovat noin 580 000 euroa edellistä vuotta suuremmat. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kasvu on noin 200 000 euroa.

Vuoden 2023 alussa maksettiin pääosa nk. verohännistä, joten erityisesti tammi- ja helmikuun toteumat ovat edellistä vuotta merkittävästi pienemmät. Verotulot ovat heinäkuun lopussa 3,2 miljoonaa euroa edellistä vuotta pienemmät. Kuntaliiton toukokuisen veroarvion mukaan Kankaanpään verotulot tulisivat olemaan noin 28,7 miljoonaa euroa. Talousarviossa on ennakoitu 28,1 miljoonan euron verotuloja. Yleinen talouden kehitys ei kuitenkaan tällä hetkellä tue oletusta, että verotulot toteutuisivat ainakaan merkittävästi talousarviota parempina. Koko vuoden toteumaan vaikuttavat myös edellisten vuosien oikaisut. Arvion mukaan ne tulevat olemaan positiivisia tuloverojen osalta, mutta negatiivisia kiinteistöverojen osalta.

Valtionosuuksien taso putosi merkittävästi vuodelle 2024. Tässä vaiheessa vuotta ne ovat 0,8 miljoonaa euroa aiempaa pienemmät. Kokonaisuutena niiden ennakoitaan jäävän yli 1,6 miljoonaa euroa vuoden 2023 tasosta.

Kokonaisuutena kaupungin talous on tässä vaiheessa vuotta toteutunut 6,3 miljoonaa euroa edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa heikompana.

Vuosien ja kuukausien välisessä vertailussa on huomioitavaa, että vuoden 2023 tammi-maaliskuun toteuma oli kertaeristä johtuen täysin poikkeuksellinen. Vuoden 2023 kesäkuun ylijäämä 4,9 miljoonaa oli samalla tasolla koko vuoden ylijäämän kanssa. Koska valtionosuuksien taso on tänä vuonna vuotta 2023 pienempi ja palkankorotukset tulevat voimaan kesällä, ennakoitaan myös loppuvuoden toteuman olevan alijäämäinen.

Kaupungin alkuvuoden talouden toteuma ennakoii edelleen huonoa talouden toteumaa koko vuodelle. Toteuma on ennakoitun suuntainen ja alijäämä on kehittynyt heinäkuuta lukuun ottamatta tasaisesti vuoden aikana. Kehitys on vastaavan tyyppinen kuin muilla kunnilla. Talouden toteumaan edelleen uhkaa vielä talousarviota huonommasta toteutumasta. Tästä johtuen tulee kaupungin kaikissa toiminnoissa kiinnittää erityistä huomiota, että talouden toteumaa pystytään parantamaan ennakoitusta.

Erityistä talouden ylitysuhkaa liittyy sivistyspalveluihin ja tähän liittyviä tekijöitä on käsitelty kesäkuun toteuman yhteydessä. Tulosalueen arvion mukaan vuoden 2024 talousarvioon tulee syksyn aikana kuitenkin vielä vaikuttamaan tulosalueen tekemät toimenpiteet, joita on käsitelty sivistyslautakunnan elokuun kokouksessa. Toimenpiteistä huolimatta tulosalueen kasvatus ja opetus talousarvioon varatut määrärahat tulisivat tulosalueen arvion mukaan ylittymään merkittävästi. Vaikutukset talousarvioon käsitellään lautakuntakäsittelyjen jälkeen.

Positiivisena muutoksena on kaupungin väkiluku. Kaupungin asukasluku heinäkuun lopussa oli ennakkotilaston mukaan 12 508, kun se vuodenvaihteessa oli 12 394. Kasvua oli siten 104 henkilöä.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli heinäkuun lopussa 12,1 % eli enemmän kuin vuoden vaihteessa (11,0 %). Työttömyysaste oli korkeampi kuin vuotta aiemmin (10,2 %).

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee talouden toteuman tiedoksi.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Täytäntöönpano	Tulosalueet
Lisätietoja antaa	Talousjohtaja Ari Virolainen, 044 577 2241
